

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»

протокол від 16 грудня 2022 р.
№ 13

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до написання та оформлення курсової роботи
з навчальної дисципліни
«ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ»
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 101 «Екологія»
освітньо-професійна програма «Екологія»
факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
кафедра екології та природоохоронних технологій

Рекомендовано на засіданні
кафедри екології та
природоохоронних технологій
22 вересня 2022 р., протокол №02

Розробник: к.с.-г.н., доцент кафедри екології та природоохоронних технологій
МЕЛЬНИК-ШАМРАЙ Вікторія, д.т.н., професор, завідувач кафедри екології та
природоохоронних технологій ПАЦЕВА Ірина, асистент кафедри екології та
природоохоронних технологій МЕДВІДЬ Олександр

Житомир
2022

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 2

Методичні рекомендації призначені для написання та оформлення курсової роботи з навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 101 «Екологія» освітньо-професійна програма «Екологія». Житомир, Житомирська політехніка, 2022. 53 с.

Рецензенти:

к.пед.н., доц., завідувач кафедри науки про Землю ГЕРАСИМЧУК Олена
к.с-г.н., доцент, доцент кафедри екології та природоохоронних технологій
КУРБЕТ Тетяна

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 3

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Значення курсової роботи в освітньому процесі	5
2. Структура курсової роботи, основні етапи її виконання	5
2.1. Титульний аркуш	6
2.2. Реферат	6
2.3. Зміст	6
2.4. Перелік умовних посилань	7
2.5. Вступ	7
2.6. Основна частина пояснювальної записки	8
2.7. Висновки	11
2.8. Список використаних джерел	11
2.9. Додатки	11
3. Вимоги до оформлення пояснювальної записки	11
3.1. Вимоги до оформлення розділів та підрозділів	12
3.2. Правила написання тексту	12
3.3. Оформлення формул	14
3.4. Оформлення ілюстрацій	14
3.5. Оформлення таблиць	16
3.6. Оформлення списку використаних джерел	17
3.7. Додатки	18
4. Захист курсової роботи	18
4.1. Критерії оцінювання	19
Додатки	21

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 4

ВСТУП

Оцінка впливу на довкілля (ОВД), або оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВНС) призначена для виявлення характеру, інтенсивності і ступеня небезпеки впливу будь-якого виду планованої господарської діяльності на стан довкілля і здоров'я населення.

Вплив на довкілля – будь-які наслідки планованої діяльності для довкілля, в тому числі наслідки для безпечності життєдіяльності людей та їхнього здоров'я, флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, клімату, ландшафту, природних територій та об'єктів, історичних пам'яток та інших матеріальних об'єктів чи для сукупності цих факторів, а також наслідки для об'єктів культурної спадщини чи соціально-економічних умов, які є результатом зміни цих факторів.

Проведення ОВД майбутньої господарської, і іншої діяльності на довкілля сприяє ухваленню екологічно грамотного управлінського рішення про реалізацію наміченої господарської і іншої діяльності за допомогою визначення можливих несприятливих дій оцінки екологічних наслідків, обліку громадської думки, розробки заходів зі зменшення і запобігання дій.

Метою навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» є формування у майбутніх фахівців екологічної системи мислення, умінь та компетентностей для забезпечення застосування правових та організаційних засад оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень щодо провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних

Методичні рекомендації з дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» розроблені для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 101 «Екологія» згідно з навчальним планом та призначені для ознайомлення з вимогами написання й особливостями оформлення курсової роботи.

Науковий рівень курсової роботи, грамотність викладу, правильність оформлення, вміння здобувача вищої освіти в процесі захисту обґрунтувати і довести правомірність викладених у роботі думок, висновки свідчитимуть про рівень володіння матеріалом.

Орієнтований перелік тем курсових робіт представлено в додатку А. Здобувачі вищої освіти обирають одну із запропонованих тематик курсових робіт із додатку або погоджують з викладачем власну тему курсової роботи.

Робота над курсовою роботою передбачає виконання у встановлені викладачем терміни таких етапів: узгодження теми та отримання завдання до курсової роботи, підбір та аналіз літературних джерел, розробка та проведення аналізу по заданій тематиці, оформлення звітної документації, захист курсової роботи. Після завершення оформлення курсової роботи здобувач вищої освіти

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 5

повинний здати керівнику пояснювальну записку до курсової роботи із додатками у друкованому вигляді.

Захист курсової роботи проводять за графіком, затвердженим керівником роботи. Під час захисту здобувач вищої освіти повинен продемонструвати основні рішення та розробки, виконані ним самостійно, обґрунтувати їх. Загальна оцінка за курсову роботу включає оцінку повноти розкриття обраної теми, уміння аналізувати, та робити висновки; дотримання методичних вимог та культури мови написання роботи; якість оформлення курсової роботи, акуратність та дотримання графіку написання.

1. ЗНАЧЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Для закріплення матеріалу, що вивчається на лекційних та практичних заняттях, здобувачі вищої освіти виконують курсові роботи за тематикою навчальної дисципліни. Метою виконання курсової роботи є формування екологічного мислення, закріплення теоретичних знань з дисципліни, поглиблене вивчення окремої галузі виробництва, аналіз рівня технологічності та екологічної безпеки даного виробництва для людини та навколишнього середовища. При цьому слухачі набувають навичок пошуку необхідних інформаційних джерел та матеріалів, їх аналізу та узагальнення, досвіду самостійного дослідження та писемного викладання теоретичних і практичних питань. Орієнтований перелік тем курсової роботи представлено в додатку А.

2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ, ОСНОВНІ ЕТАПИ ЇЇ ВИКОНАННЯ

Склад і обсяг курсової роботи визначаються керівником роботи і може змінюватися залежно від індивідуального завдання на курсову роботу за згодою здобувача вищої освіти та керівника (не більше 50 сторінок).

Опрацювання теоретичного матеріалу повинно проводитись на досить високому еколого-технологічному рівні з використанням елементів синтезу, аналізу тощо. Проведення, у випадку необхідності, експериментальних досліджень та машинного моделювання повинно супроводжуватись відповідними обґрунтуваннями та аналізом. Окремі частини роботи повинні бути логічно пов'язані між собою і спрямовані на досягнення мети досліджень. Текст курсової роботи повинен бути викладений у лаконічному обґрунтовувальному стилі. Не дозволяється «описування» чи переписування літературних джерел.

Курсова робота з дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» складається з пояснювальної записки та додатків (при необхідності) і не передбачає виконання графічної частини.

Пояснювальна записка курсової роботи повинна містити такі структурні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 6

елементи:

- титульний аркуш (додаток Б);
- реферат (додаток В);
- зміст (додаток Г);
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (при необхідності);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки (при необхідності).

2.1. ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи і містить інформацію, яка відображається в додатку Б.

2.2. РЕФЕРАТ

РЕФЕРАТ має бути розміщений безпосередньо за титульним аркушем, починаючи з нової сторінки. Реферат повинен мати відповідний заголовок (РЕФЕРАТ), виконаний великими літерами посередині першого рядка сторінки. Після заголовку залишають два вільні рядки.

Реферат повинен містити:

- відомості про обсяг курсової роботи, кількість розділів роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків,
- кількість джерел згідно з переліком посилань (усі відомості наводять, включаючи дані додатків);
- текст реферату повинен містити наступну інформацію, як правило, подану у такій послідовності: об'єкт дослідження, мета роботи; методи дослідження та апаратура. Між назвами частинами реферату слід залишати вільний рядок і починати кожен частину з абзацу без зазначення її назви.
- Реферат виконують обсягом не більше 200 слів і, щоб він поміщався на одній сторінці формату А4;
- ключові слова, розміщують після тексту реферату. Їх перелік повинен складати від 5 до 15 слів (словосполучень), надрукованих великими літерами у називному відмінку в рядок через кому (Додаток В).

2.3. ЗМІСТ

Зміст розташовують безпосередньо після реферату, починаючи з нової

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 7

сторінки. Зміст ілюструє структуру роботи і містить перелік таких структурних елементів:

- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (при необхідності);
- вступ;
- послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки) суті роботи;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки.

До змісту включають номери сторінок, які містять початок матеріалу. Зміст за нумерацією пояснювальної записки є третьою сторінкою. З даного аркуша проставляються номери сторінок без крапки в кінці *в правому верхньому кутку*. До змісту включаються всі заголовки і підзаголовки, які слідує після змісту так, як вони подані в тексті, а також всі додатки. Назви заголовків змісту повинні однозначно відповідати назвам заголовків пояснювальної записки за текстом. Нумерація сторінок повинна бути наскрізною. При виконанні курсової роботи обсяг пояснювальної записки враховується до додатків. **Структура змісту курсової роботи** наведена в додатку Г.

2.4. ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОСИЛАНЬ

Якщо в курсовій роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий в курсовій роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

2.5. ВСТУП

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження, актуальність проблеми, що досліджувалась мету та завдання. Вступ розміщують з нової пронумерованої сторінки з заголовком посередині аркуша великими літерами з більш високою насиченістю (жирністю) шрифту. Текст вступу повинен бути коротким. У вступі і далі за текстом не дозволяється використовувати скорочені слова, терміни, крім загальноприйнятих.

У вступі коротко викладають:

- оцінку сучасного стану проблеми (актуальність планової діяльності);
- мету роботи;
- завдання роботи;
- предмет та об'єкт дослідження;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 8

Обсяг вступу не повинен перевищувати 2 сторінки. Вступ не повинен містити посилань на літературні джерела.

2.6. ОСНОВНА ЧАСТИНА ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ

Основна частина повинна чітко відповідати назві розділів і підрозділів, тобто розкривати суть їх назви, подаючи всебічний та об'єктивний аналіз фактичного матеріалу, який був зібраний, систематизувати та узагальнювати результати досліджень. Розділи мають бути логічно між собою пов'язані і розкривати суть дослідження. Наприкінці кожного розділу автор може робити стислі підсумки, які не рекомендується у тому ж вигляді повторювати у загальних висновках роботи.

У тексті обов'язково повинні бути посилання на першоджерела у вигляді цитат (або вказуються прізвище, ініціали автора, рік видання роботи). Посилання на першоджерела друкуються у квадратних дужках і тільки після дужок ставиться крапка.

В *першому розділі* курсової роботи «Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля» необхідно:

- вказати інформацію про суб'єкта господарювання;
- навести опис планованої діяльності, вказавши її характеристика, місце провадження, технічні альтернативи;
- описати сфери, джерела та види можливого впливу на довкілля планованої діяльності;
- зазначити до якого виду планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля належить Ваша діяльність.

Так, як «Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля» має затверджену обов'язкову форму, то при написанні даного розділу необхідно використовувати **додаток Д**.

В *другому розділі* «Обсяг досліджень та рівень деталізації інформації щодо плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля» необхідно:

- вказати зауваження і пропозиції громадськості, що надійшли в період скоупінгу;
- зазначити зауваження і пропозиції уповноважених органів, якщо такі були;

Розділ «Обсяг досліджень та рівень деталізації інформації щодо плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля» може містити зауваження і пропозиції громадськості та уповноважених органів, а в окремих випадках такі зауваження і пропозиції відсутні, тому може бути два варіанта формування даного розділу **Додаток Е**.

В *третьому розділі* «Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля» необхідно:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 9

- вказати уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення;
- зазначити строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань;
- описати наявну екологічну інформацію щодо планованої діяльності;
- зазначити місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації.

Так, як «Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля» має затверджену обов'язкову форму, то при написанні даного розділу необхідно використовувати **додаток Ж**.

В четвертому розділі «Звіт з оцінки впливу на довкілля щодо впливу планованої діяльності на довкілля» описує плановану діяльність, територіальні та технологічні альтернативи, що розглядалися інвестором, прогнозований вплив на складові довкілля, а також сплановані суб'єктом господарювання заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, зменшення чи усунення негативного впливу. Структуру звіту з оцінки впливу на довкілля та загальний зміст його основних розділів визначено Законом і порядком передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля, затвердженим Кабінетом Міністрів України. Звіт з оцінки впливу на довкілля є публічним. Він завантажується в реєстр ОВД, а також розміщується в місцях, де б громадськість мала вільний доступ для ознайомлення.

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» передбачає обов'язковий зміст звіту із ОВД, від якого суб'єкт господарювання не має права відхилитися. Усі зазначені у законі відомості повинні бути присутніми у звіті. Звіт з оцінки впливу на довкілля включає:

- 1) опис планованої діяльності та її основних характеристик;
- 2) опис виправданих альтернатив планованої діяльності, основних причин обрання запропонованого варіанта з урахуванням екологічних наслідків;
- 3) опис поточного стану довкілля;
- 4) опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів;
- 5) опис і оцінку можливого впливу на довкілля планованої діяльності;
- 6) опис методів прогнозування, та припущень, покладених в основу такого прогнозування, а також використовувані дані про стан довкілля;
- 7) опис передбачених заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів;
- 8) опис очікуваного значного негативного впливу діяльності на довкілля, зумовленого вразливістю проекту до ризиків надзвичайних ситуацій, заходів запобігання чи пом'якшення впливу надзвичайних ситуацій на довкілля та

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 10

заходів реагування на надзвичайні ситуації;

9) визначення усіх труднощів (технічних недоліків, відсутності достатніх технічних засобів або знань), виявлених у процесі підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля;

10) усі зауваження і пропозиції, що надійшли після оприлюднення повідомлення, а також таблиця із зазначенням інформації про повне врахування, часткове врахування або обґрунтування відхилення зауважень та пропозицій, отриманих під час громадського обговорення;

11) стислий зміст програм моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності, а також (за потреби) планів післяпроектного моніторингу;

12) резюме нетехнічного характеру інформації, зазначеної у пунктах 1–11 цієї частини, розраховане на широку аудиторію;

13) список посилань із зазначенням джерел, що використовуються для описів та оцінок, що містяться у звіті з оцінки впливу на довкілля.

Так, як формування повноцінного звіту з ОВД вимагає досить багато часу та є трудомістким, здобувачі вищої освіти формують лише титульний аркуш. Титульний сторінці наводять наступні відомості **(додаток 3)**:

1) назву Звіту;

2) реєстраційний номер справи з ОВД;

3) відомості про суб'єкта господарювання: найменування, організаційно-правову форму, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ, юридичну і поштову адреси, контакти (офіційний веб-сайт в мережі Інтернет, електронну адресу, телефони);

4) відомості про авторів Звіту (розробників, виконавців): юридична особа/ фізична особа, П.І.Б. авторів або виконавців (авторів розділів, виконавців вишукувань та досліджень або технічних (науково-технічних) звітів), із зазначенням їхньої кваліфікації;

5) за потреби, відомості про акредитовані випробувальні лабораторії, залучені до проведення інструментальних вимірювань;

6) рік складання Звіту.

В п'ятому розділі «Звіт про громадське обговорення планованої діяльності» формується для фіксації перебігу та результатів участі громадськості як обов'язкового елементу процедури оцінки впливу на довкілля уповноважений орган складає звіт про громадське обговорення, який є невід'ємною частиною Висновку із оцінки впливу на довкілля. Уповноважений територіальний орган або уповноважений центральний орган забезпечує підготовку звіту про громадське обговорення. Невід'ємною частиною звіту про громадське обговорення є відомості про оприлюднення інформації в порядку та підтвердження такого оприлюднення, перелік матеріалів, наданих на розгляд громадськості, протоколи громадських слухань, усі отримані письмові зауваження і пропозиції громадськості, а також таблиця із зазначенням інформації про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 11

відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій. Звіт про громадське обговорення вноситься до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля не пізніше строку. Вимоги до змісту та форми звіту про громадське обговорення встановлюються уповноваженим центральним органом. Форма звіту про громадське обговорення планованої діяльності додається в **додатку К.**

В шостому розділі «Висновок з оцінки впливу на довкілля». В описовій частині висновку з оцінки впливу на довкілля наводиться інформація про **(додаток Л):**

- 1) здійснену процедуру оцінки впливу на довкілля;
- 2) врахування звіту з оцінки впливу на довкілля;
- 3) враховані та відхилені зауваження та пропозиції, що надійшли під час громадського обговорення.

2.7. ВИСНОВКИ

Висновки оформляють з нової пронумерованої сторінки із заголовком посередині аркуша великими буквами більш високої насиченості. У цьому розділі у максимально лаконічній формі наводять перелік основних висновків, отриманих при виконанні роботи, наукове значення результатів досліджень.

2.8. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел розміщують на окремому аркуші. Бібліографічні описи у списку джерел розміщують у порядку появи посилань у тексті або в алфавітному порядку. Пишуть порядковий номер джерела, прізвище, ініціали автора, назву книги, місто видання (скорочено), назву видавництва, рік видання, кількість сторінок.

2.9. ДОДАТКИ

Додатки можуть включати таблиці, діаграми, карти, ілюстрації, конкретні розробки автора та інші матеріали, які доповнюють роботу.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ

Оформлення пояснювальної записки курсової роботи виконується із застосуванням друкувальних пристроїв виведення ЕОМ:

- на одному боці аркуша білого паперу формату А4;
- шрифт – Times New Roman – 14;
- інтервал – 1,5;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 12

- відстань від країв аркуша: верхній лівий і нижній – не менше 20 мм, правий – не менше 10 мм;
- абзац – 1,25 та вирівнювання по «ширині»;
- зміст за нумерацією пояснювальної записки є третьою сторінкою.

Пояснювальна записка відноситься до текстових документів, які подаються технічною мовою. Графічна інформація подається у вигляді ілюстрацій (схеми, рисунки, графіки, діаграми тощо). Цифрова – у вигляді таблиць.

3.1. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОЗДІЛІВ ТА ПІДРОЗДІЛІВ

Структурними елементами основної частини курсової роботи є розділи, підрозділи, пункти, підпункти, переліки. Розділ – головна ступінь поділу тексту, позначена номером і має заголовок (великими літерами з більш високою насиченістю не посередині аркуша, з абзацу.). Підрозділ – частина розділу, позначена номером і має заголовок (малими літерами починаючи з великої, з абзацу). Пункт – частина розділу чи підрозділу, позначена номером і може мати заголовок (малими літерами починаючи з великої, з абзацу). Підпункт – частина пункту, позначена номером і може мати заголовок. Заголовки структурних елементів необхідно нумерувати тільки арабськими цифрами (малими літерами починаючи з великої, з абзацу).

Вимоги до оформлення структурних елементів курсової роботи:

- кожен розділ рекомендується починати з нової сторінки;
- допускається розміщувати текст між заголовками розділу і підрозділу, між заголовками підрозділу і пункту;
- розділи нумерують порядковими номерами в межах всього документа (1, 2, і т. д.);
- підрозділи нумерують в межах кожного розділу, пункти в межах підрозділу і т.д. за формою (3.1., 3.2., 3.2.1., 3.2.2., 3.2.2.1. і т.д.); цифри, які вказують номер, повинні виступати за абзац;
- між назвами розділів, підрозділів та основним текстом пропускають один рядок;
- між підпунктом і змістом роботи даного пункту не пропускається жодного рядку.

3.2. ПРАВИЛА НАПИСАННЯ ТЕКСТУ

При написанні тексту слід дотримуватися таких правил:

- а) текст необхідно викладати обґрунтовано в лаконічному технічному стилі;
- б) умовні буквені позначення фізичних величин і умовні графічні позначення компонентів повинні відповідати установленим стандартам. Перед

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 13

буквеним позначенням фізичної величини повинно бути її пояснення (концентрація C);

в) числа з розмірністю слід записувати цифрами, а без розмірності словами (об'єм 1 м^3 , вимірювання виконувались три рази);

г) позначення одиниць слід писати в рядок з числовим значенням без перенесення в наступний рядок. Між останньою цифрою числа і позначенням одиниці слід робити пропуск (20 мг/м^3);

д) якщо наводиться ряд числових значень однієї і тієї ж фізичної величини, то одиницю фізичної величини вказують тільки після останнього числового значення ($0,5; 8,4; 67,8 \text{ г/с}$);

е) позначення величин з граничними відхиленнями слід записувати так: $100 \pm 5 \text{ мг}$;

ж) ні позначення одиниць, які входять в добуток, розділяють крапкою на середній лінії ($\cdot$); знак ділення замінюють косою рисою ($/$);

и) порядкові числівники слід записувати цифрами з відмінковими закінченнями (*9-й день, 4-а проба*); при кількох порядкових числівниках відмінкове закінчення записують після останнього (*3,4,5-й графіки*); кількісні числівники записують без відмінкових закінчень (*на 20 аркушах*); не пишуть закінчення в датах (*21 жовтня*) та при римських числах (*XXI століття*);

к) скорочення слів в тексті не допускаються, крім загальноприйнятих в українській мові;

л) дозволяється виконувати записи математичних виразів за формою:

$$\frac{ABC}{DE} = ABC / DE ;$$

знак множення « $\times$ » замінювати зірочкою « $*$ »;

м) не дозволяється:

– допускати професійних або місцевих слів і виразів (техніцизмів);

– після назви місяця писати слово «місяць» (не «в травні місяці», а «в травні»);

– використовувати вирази: «цього року», «минулого року», слід писати конкретну дату «в червні 2001 року»;

– використовувати позначення одиниць фізичних величин без цифр, їх необхідно писати повністю (за винятком оформлення таблиць і формул). Наприклад, «сумарна щорічна маса викидів токсичних речовин вимірюється в тоннах»;

– з'єднувати текст з умовним позначенням фізичних величин за допомогою математичних знаків (не «температура дорівнює $- 5^\circ \text{ C}$ », а «температура дорівнює мінус 5° C »);

– використовувати математичні знаки $<$, $>$, 0 , №, %, sin, cos, tg, log та ін. без цифрових або буквених позначень. В тексті слід писати словами «нуль», «номер» і т.д.;

– використовувати індекси стандартів (ДСТУ, СніП, СТП) без

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 14

реєстраційного номера.

3.3. ОФОРМЛЕННЯ ФОРМУЛ

Кожну формулу записують з нового рядка, симетрично до тексту. Між формулою і текстом пропускають один рядок. Умовні буквені позначення (символи) в формулі повинні відповідати ГОСТ 1494-77. Їх пояснення наводять безпосередньо під формулою. Для цього після формули ставлять кому і записують пояснення до кожного символу з нового рядка в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі, розділяючи крапкою з комою. Перший рядок повинен починатися з абзацу із слова «де» і без будь-якого знака після нього.

Всі формули нумерують в межах розділу арабськими цифрами. Номер вказують в круглих дужках з правої сторони в кінці рядка на рівні закінчення формули. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, розділених крапкою.

Приклад запису формул:

Одним із основних показників очищення викидів промислових газів є ступінь їх очищення від шкідливих речовин $K_{оч}$:

$$K_{оч} = M_y / M_{заг}, \quad (1.4)$$

де M_y – маса шкідливих речовин, які вловлює очисний пристрій, кг;

$M_{заг}$ – загальна маса шкідливих речовин у викидах, кг.

Розмірність одного й того ж параметра в межах документа повинна бути однаковою. Якщо формула велика, то її можна переносити в наступні рядки. Перенесення виконують тільки математичними знаками, повторюючи знак на початку наступного рядка. При цьому знак множення « · » замінюють знаком «×».

Формула є частиною речення, тому до неї застосовують такі ж правила граматики, як і до інших членів речення. Якщо формула знаходиться в кінці речення, то після неї ставлять крапку. Формули, які йдуть одна за одною і не розділені текстом, відокремлюють комою.

Посилання на формули в тексті подають в круглих дужках за формою: «... в формулі (5.2)»; «... в формулах (3.4 – 3.8)»; «... в формулах (5.7, 5.10)».

3.4. ОФОРМЛЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ

Для пояснення викладеного тексту рекомендується його ілюструвати графіками, фрагментами схем та ін., які можна виконувати чорною тушшю, простим олівцем середньої твердості та комп'ютерною графікою. Розміщують ілюстрації в тексті або в додатках. В тексті ілюстрацію розміщують симетрично до тексту після першого посилання на неї або на наступній сторінці, якщо на

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 15

даній вона не уміщується без повороту. Всі ілюстрації в КР називають рисунками і позначають під ілюстрацією симетрично до неї за такою формою: «Рисунок 1.1 – Сумарний викид в атмосферу забруднюючих речовин для підприємств лісопереробної та лісохімічної галузей». Крапку в кінці не ставлять, знак переносу не використовують. Якщо найменування рисунка довге, то його продовжують у наступному рядку, починаючи від найменування. Нумерують ілюстрації в межах розділів, вказуючи номер розділу і порядковий номер ілюстрації в розділі, розділяючи крапкою.

На всі ілюстрації в тексті КР мають бути посилання. Посилання виконують за формою: «... показано на рисунку 3.1 ...» або в дужках за текстом (рисунок 3.1), на частину ілюстрації: «... показані на рисунку 3.2, б». Посилання на раніше наведені ілюстрації дають зі скороченим словом «дивись» відповідно в дужках (див. рисунок 1.3). ДСТУ 3008-95 допускає скорочення, тобто замість «Рисунок ...» – «Рис. ...». Між ілюстрацією і текстом пропускають один рядок. Пояснюючі дані розміщують під ілюстрацією над її позначенням. У випадку, коли ілюстрація складається з частин, їх позначають малими буквами українського алфавіту з дужкою під відповідною частиною. В такому випадку після найменування ілюстрації ставлять двокрапку і дають найменування кожної частини.

Якщо частини ілюстрації не вміщуються на одній сторінці, то їх переносять на наступні сторінки. В цьому випадку під початком ілюстрації вказують повне її позначення, а під її продовженнями позначають «Рисунок 3.2» (продовження). Пояснюючі дані розміщують під кожною частиною ілюстрації. Якщо ілюстраціями є фотографії, то останні повинні бути наклеєні на стандартні аркуші білого паперу і позначені як рисунки. **Приклад 1:**

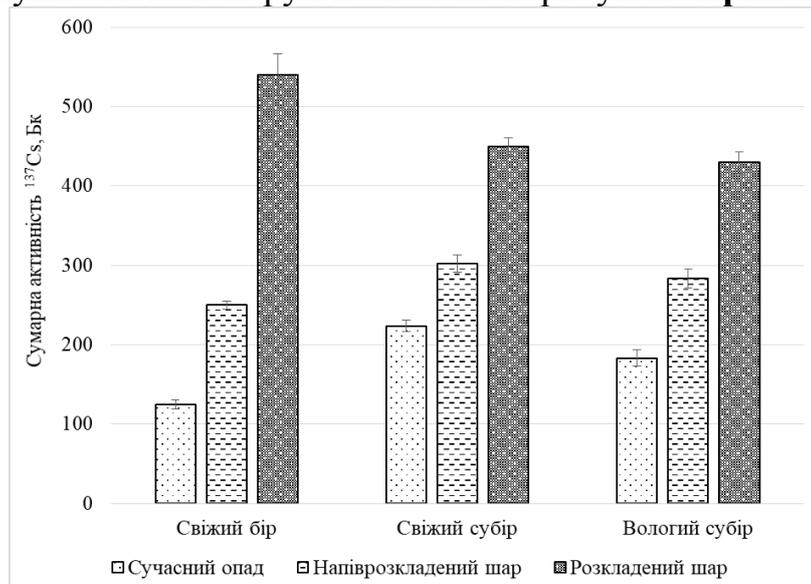

Рис. 2.2 – Сумарна активність ^{137}Cs у шарах лісової підстилки досліджуваних типів лісорослинних умов Українського Полісся, Бк

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 16

3.5. ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦЬ

Таблицю розміщують симетрично до тексту після першого посилання на даній сторінці або на наступній, якщо на даній вона не уміщується і таким чином, щоб зручно було її розглядати без повороту або з поворотом на кут 90° за годинниковою стрілкою. Таблицю розділяють на графи (колонки) і рядки. В верхній частині розміщують головку таблиці, в якій вказують найменування граф. Діагональне ділення головки таблиці не допускається. Ліву графу (боковик) часто використовують для найменування рядків. Мінімальний розмір між основами рядків – 8 мм. Розміри таблиці визначаються об'ємом матеріалу. Графу «№ п/п» в таблицю не включають. При необхідності нумерації, номери вказують в боковику таблиці перед найменуванням рядка.

Найменування граф може складатися з заголовків і підзаголовків, які записують в однині, симетрично до тексту графи малими буквами, починаючи з великої. Якщо підзаголовок складає одне речення з заголовком, то в цьому випадку його починають з малої букви. В кінці заголовків і підзаголовків граф таблиці крапку не ставлять. Якщо всі параметри величин, які наведені в таблиці, мають одну й ту саму одиницю фізичної величини, то над таблицею розміщують її скорочене позначення. Якщо ж параметри мають різні одиниці фізичних величин, то позначення одиниць записують в заголовках граф після коми.

Текст заголовків і підзаголовків граф може бути замінений буквеними позначеннями, якщо тільки вони пояснені в попередньому тексті чи на ілюстраціях (*ГДК – гранично допустима концентрація, m – маса* тощо). Однакові буквені позначення групують послідовно в порядку зростання їх індексів, наприклад: ($K_1, K_2, \dots$).

Найменування рядків записують в боковику таблиці у вигляді заголовків в називному відмінку однини, малими буквами, починаючи з великої і з однієї позиції. В кінці заголовків крапку не ставлять. Позначення одиниць фізичних величин вказують в заголовках після коми. Дані, що наводяться в таблиці, можуть бути словесними і числовими.

Числа записують посередині графи так, щоб їх однакові розряди по всій графі були точно один під одним, за виключенням випадку, коли вказують інтервал. Інтервал вказують від меншого числа до більшого з тире між ними: *15 – 48; 142 – 250*.

Слова записують по лівому краю так, щоб їх однакові розряди по всій графі були точно один під одним, за виключенням випадку, коли вказують інтервал.

Ставити лапки замість цифр чи математичних символів, які повторюються, не можна. Якщо цифрові чи інші дані в таблиці не наводяться, то ставиться прочерк.

Таблиці нумерують в межах розділів і позначають зліва над таблицею,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 17

крапку в кінці не ставлять. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці в розділі, розділених крапкою. Між номером таблиці та її найменуванням ставлять тире. Якщо найменування таблиці довге, то продовжують у наступному рядку, починаючи від слова «Таблиця».

На всі таблиці мають бути посилання за формою: «наведено в таблиці 3.1»; «... в таблицях 3.1 – 3.5» або в дужках по тексту (таблиця 3.6). Посилання на раніше наведену таблицю дають з скороченим словом «дивись» (див. таблицю 2.4) за ходом чи в кінці речення.

Приклад:

Таблиця 4.2 – Питома активність ^{137}Cs у мінеральних шарах лісового ґрунту свіжого бору, субору та вологого субору Українського Полісся

Шар ґрунту	Свіжий бір (A ₂)		Свіжий субір (B ₂)		Вологий субір (B ₃)	
	М	m	М	m	М	m
HE 0–4	1450	36	1187	32	1701	91
HE 4–8	729	85	397	17	905	52
HE 8–12	650	72	311	11	584	58
12–16	361	30	274	9	551	89
....						
N						

Таблиця може бути великою як в горизонтальному, так і в вертикальному напрямках, тобто може мати велику кількість граф і рядків. В таких випадках таблицю розділяють на частини і переносять на інші сторінки або розміщують одну частину під іншою чи поряд. Якщо частини таблиці розміщують поряд, то в кожній частині повторюють головку таблиці, а при розміщенні однієї частини під іншою – повторюють боковик. Якщо в кінці сторінки таблиця переривається і її продовження буде на наступній сторінці, в першій частині таблиці нижню горизонтальну лінію, що обмежує таблицю, не проводять.

При перенесенні частин таблиці на інші сторінки повторюють або продовжують найменування граф. Допускається виконувати нумерацію граф на початку таблиці і при перенесенні частин таблиці на наступні сторінки повторювати тільки нумерацію граф. У всіх випадках найменування таблиці розміщують тільки над першою частиною, а над іншими частинами зліва пишуть «Продовження таблиці 4.2» без крапки в кінці.

3.6. ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список містить перелік літературних джерел, на які повинні бути обов'язкові посилання в тексті пояснювальної записки. Літературні джерела (книги, статті, патенти, журнали) в загальний список записуються в порядку посилання на них в тексті. Посилання на літературу наводять в квадратних дужках [...], вказуючи порядковий номер за списком, крапка ставиться в кінці

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 18

речення, але перед квадратними дужками. Літературу записують мовою оригіналу. В списку кожне літературне джерело записують з абзацу, нумерують арабськими цифрами, починаючи з одиниці. Оформлення списку використаної літератури здійснюється відповідно стандарту ДСТУ 8302:2015. Приклад оформлення **списку використаної літератури** наведено в додатку М. Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах. Він установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщення в документах. Стандарт поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації. «Список використаної літератури» (як частини довідкового апарату) наводять у формі бібліографічного запису (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006).

3.7. ДОДАТКИ

До додатків відносять ілюстрації, таблиці та тексти допоміжного характеру. Додатки оформлюють як продовження документа на його наступних сторінках, розташовуючи в порядку посилань на них у тексті ПЗ. Посилання на додатки в тексті ПЗ наводять за формою « ... наведено в додатку А», або (додаток А), (додатки К, Л), «... наведено в таблиці В.5» Кожен додаток необхідно починати з нової сторінки, вказуючи зверху посередині рядка слово «ДОДАТОК» і через пропуск – його позначення. Додатки позначають послідовно великими українськими буквами, *за винятком букв Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь*, наприклад, ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б і т.д.

Кожен додаток повинен мати тематичний (змістовний) заголовок, який записують посередині рядка малими літерами, починаючи з великої. Ілюстрації, таблиці, формули нумерують в межах кожного додатка, вказуючи його позначення: «Рисунок Б.3 – Найменування»; «Таблиця В.5 – Найменування» тощо.

4. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

На перевірку керівнику здається курсова робота з обов'язковими підписом студента і зазначенням дати на титульному аркуші. Після перевірки курсової роботи повертається студенту з відміткою «до захисту» або «на доопрацювання». Доопрацювання потребує курсова робота, яка не відповідає основним вимогам до роботи, містить грубі помилки у при оцінці впливу. Після внесення змін та доповнень курсова робота повертається на повторну перевірку. У роботі, повернутій з поміткою «до захисту», що містить зауваження керівника стосовно оформлення у відповідності до діючих вимог, повинні бути виправлені помилки.

До захисту допускаються курсові роботи, що виконані в повному обсязі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 19

згідно із затвердженим завданням, перевірені керівником і підписані ним на титульному аркуші із зазначенням дати. Курсові роботи, які не підписані до захисту керівником, на захист не виносяться. Для захисту курсових робіт кафедрою призначається комісія у складі не менше двох викладачів, склад якої затверджується завідуючим кафедрою. Захист курсової роботи проводиться публічно у формі співбесіди зі з'ясуванням всіх питань, що виникли у керівника під час перевірки курсової роботи та у членів комісії. Захист відбувається за встановленим графіком перед комісією таким чином:

- здобувачі вищої освіти робить доповідь за матеріалами курсової роботи до 5–10 хвилин (або допускається інша форма прийому курсової роботи, що визначається комісією);

- після доповіді здобувачі вищої освіти відповідають на запитання членів комісії;

- за результатами захисту комісія на закритому засіданні визначає оцінку, яка потім оголошується здобувачу;

- у випадку виявлення керівником роботи чи членами комісії факту несамостійного виконання роботи, здобувач до захисту не допускається.

Після захисту роботи і визначення відповідної оцінки на титульному аркуші пояснювальної записки робиться запис: «Оцінка», «Дата», «Підписи членів комісії». На оцінку за курсову роботу впливають: якість виконання курсової роботи та компетентність та загальна ерудиція під час відповідей на запитання під час захисту.

4.1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Курсова робота оцінюється на підставі критеріїв оцінювання виконаної та захищеної курсової роботи з даної дисципліни, затверджених на засіданні кафедри. Всі вимоги до якості курсової роботи відображаються в критеріях оцінювання. У відповідності з вище визначеними ознаками та чинниками, що впливають на оцінки, сформовані критерії.

Оцінку **«відмінно»** отримують здобувачі вищої освіти, які виконали курсову роботу у відповідності до таких вимог:

- обґрунтована актуальність розробки;
- чітко визначена мета роботи і очікувані результати;
- зміст курсової роботи в повному об'ємі відповідає індивідуальному завданню на курсову роботу;

- наявний системний глибокий аналіз основної задачі на основі літературного та патентного пошуку новітніх вітчизняних та зарубіжних досліджень і розробок, їх переваг та недоліків;

- розглянуто декілька можливих варіантів рішень основної задачі, проведений їх аналіз, на підставі якого здійснено вибір оптимального;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 20

- обґрунтований вибір методів аналізу і моделювання, методики розрахунку тощо;
  - вибрані методи та методики відповідають сучасному рівню науки і техніки в екологічній галузі;
  - оформлення курсової роботи відповідає вимогам діючих стандартів та показує досвід написання наукових праць;
  - висновки сформульовані чітко, з науковим обґрунтуванням;
  - доповідь при захисті викладається вільно з використанням ілюстративних матеріалів;
  - стиль викладення курсової роботи характеризує високий рівень технічної та загальної ерудиції фахівця;
- Оцінку **«добре»** отримують здобувачі вищої освіти, які:
- виконали курсову роботу у відповідності з вимогами на оцінку «добре»;
  - не змогли чітко побудувати доповідь при захисті курсової роботи;
  - не дали відповідь на 1–2 питання членів комісії.
  - в курсовій роботі обґрунтована мета і доцільність досліджень виходячи з науково-технічної літератури, але очікувані результати визначені не зовсім чітко;
  - засоби обчислювальної техніки використані для вирішення основних та допоміжних питань, але вибір їх не завжди аргументовано, як для апаратних, так і для програмних засобів;
  - проведено аналіз, моделювання і розрахунки, але вибір методів та методик є неоптимальним або необґрунтованим;
  - оформлення курсової роботи показує грамотність фахівця, але стиль викладення потребує вдосконалення.
- Оцінку **«задовільно»** отримують здобувачі вищої освіти, які:
- виконали курсову роботу, що в основному відповідає вимогам до виконання курсової роботи на оцінку «задовільно»;
  - у доповіді при захисті не відобразили структури курсової роботи, не висвітлили мету та висновки;
  - не дали відповідь на 2–3 питання членів комісії;
  - принцип вирішення основної задачі правильний, але вибір його не є оптимальним;
  - в курсовій роботі обґрунтована доцільність розробки;
  - засоби обчислювальної техніки використані для вирішення допоміжних завдань;
  - проведені розрахунки окремих характеристик;
  - оформлення курсової роботи вирізняється описовим стилем викладення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 21

ДОДАТОК А

Перелік орієнтовних тем курсових робіт

1. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва атомної електростанції.
2. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва заводу з регенерації відпрацьованого ядерного палива та утилізація радіоактивних відходів.
3. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства біотехнічного та фармацевтичного виробництва.
4. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства з обробки, знешкодження утилізації всіх видів промислових і побутових відходів.
5. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва нафтопереробного заводу.
6. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва АЗС.
7. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва заводу з добування і переробки природного газу.
8. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства з виробництва засобів захисту рослин, стимуляторів їх росту, мінеральних добрив.
9. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва заводу текстильного виробництва (з фарбуванням тканин і обробкою їх іншими хімічними засобами).
10. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства чорної металургії.
11. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства кольорової металургії.
12. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства вугільної промисловості.
13. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства гірничодобувної промисловості.
14. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва заводу з видобування і переробки торфу, сапропелю.
15. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва заводу з виробництва, зберігання, утилізації і знищення боєприпасів усіх видів.
16. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва заводу з виробництва вибухових речовин і ракетного палива.
17. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва ТЕЦ.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 22

18. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства з виробництва будівельних матеріалів (цементу, асфальтобетону, азбесту, скла).

19. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства целюлозно-паперової промисловості.

20. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва підприємства з хімічної переробки деревини, виробництва деревостружкових і деревоволокнистих плит та інше з використанням синтетичних смол, консервування деревини просочуванням.

21. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва заводу з лиття із чавуну, сталі, кольорових металів та хімічною обробкою.

22. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва ГЕС.

23. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва аеропорту.

24. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва залізничних вузлів і вокзалів.

25. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва автовокзалів.

26. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва річкових і морських портів.

27. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва автомобільних магістралей.

28. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва метрополітенів.

29. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва тваринницького комплексу.

30. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва птахофабрики.

31. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва м'ясокомбінату.

32. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва молокозаводу.

33. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва цукрозаводу.

34. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва спиртозаводу.

35. Оцінка впливу на довкілля при здійсненні планової діяльності щодо проектування і будівництва каналізаційних систем і очисних споруд.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 23

ДОДАТОК Б

Титульний аркуш

Державний університет «Житомирська політехніка»
Факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
Кафедра екології та природоохоронних технологій

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля»
на тему:

«ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ПРИ БУДІВНИЦТВІ ОЧИСНИХ СПОРУД»

Студента (ки) __ курсу групи _____
Спеціальності 101 «Екологія»

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь, ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів __ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії:

_____ (підпис) _____ (Прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (Прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (Прізвище та ініціали)

м. Житомир – 20__ рік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 24

ДОДАТОК В

Приклад оформлення реферату

РЕФЕРАТ

Курсова робота «Оцінка впливу на довкілля при будівництві очисних споруд» складається з: 66 сторінок, 6 розділів, 6 таблиць, 5 рисунків, 2 формул, 15 використаних літературних джерел та 2 додатків.

Об'єктом дослідження курсової роботи є оцінка впливу на довкілля планової діяльності щодо будівництва очисних споруд в смт. Черняхів, Черняхівського району Житомирської області.

Мета роботи: вивчити можливі негативні впливи планової діяльності на стан навколишнього природного середовища та здоров'я населення регіону.

У курсовій роботі розглянуті теоретичні моменти щодо можливого впливу на окремі компоненти довкілля та здоров'я населення майбутньої планової діяльності щодо будівництва очисних споруд. Розглянута основна технічна документація щодо очисних споруд, технологічний процес очистки, методичний матеріал фізико-хімічного аналізу стічних вод, паспорта обладнання, виробничі інструкції.

ОЧИСНІ СПОРУДИ, СТІЧНІ ВОДИ, ЗАВИСЛІ РЕЧОВИНИ, ОСАД, ВОДНІ ОБ'ЄКТИ, СКИД ВОД, БІОЦЕНОЗИ, ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 25

ДОДАТОК Г

Приклад оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля (зазначається назва Вашої планованої діяльності)	5
Обсяг досліджень та рівень деталізації інформації щодо плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля (зазначається назва Вашої планованої діяльності)	10
Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля (зазначається назва Вашої планованої діяльності)	12
Звіт з оцінки впливу на довкілля (зазначається назва Вашої планованої діяльності)	19
Звіт про громадське обговорення планованої діяльності (зазначається назва Вашої планованої діяльності)	20
Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності (зазначається назва Вашої планованої діяльності)	28
ВИСНОВКИ	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	35
ДОДАТКИ	38

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 26

ДОДАТОК Д

Форма повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

_____
*Дата офіційного опублікування у Реєстрі
(автоматично генерується системою після подання через Реєстр,
не зазначається суб'єктом господарювання)*

_____
*Унікальний номер
(автоматично генерується системою після подання через Реєстр,
для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)*

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля**

_____
_____
(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові громадянина-підприємця, ідентифікаційний код громадянина-підприємця)

інформує про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання

_____
_____
_____
(паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий) громадянина-підприємця, місцезнаходження юридичної особи або місце проживання громадянина-підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи*.

2.1. Планована діяльність, її характеристика.

_____
_____
_____
_____

2.2. Технічна альтернатива 1.

_____

* Суб'єкт господарювання має право розглядати більше технічних та територіальних альтернатив

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 27

2.3. Технічна альтернатива 2.

---

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи*.

3.1. Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 1.

3.2. Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 2.

---

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності

---

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 28

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

6.1. щодо технічної альтернативи 1

6.2. щодо технічної альтернативи 2

6.3. щодо територіальної альтернативи 1

6.4. щодо територіальної альтернативи 2

---

7. Необхідна еколого-інженерну підготовка і захист території за альтернативами:

7.1. щодо технічної альтернативи 1

7.2. щодо технічної альтернативи 2

7.3. щодо територіальної альтернативи 1

7.4. щодо територіальної альтернативи 2

---

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

8.1. щодо технічної альтернативи 1

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 29

8.2. щодо технічної альтернативи 2

8.3. щодо територіальної альтернативи 1

8.4. щодо територіальної альтернативи 2

---

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 2 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”

---

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля

---

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

---

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і відтак підлягає оцінці впливу на довкілля згідно Закону

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 30

України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

- 1) підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля;
- 2) проведення громадського обговорення Закону;
- 3) аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки трансграничного впливу, іншої інформації;
- 4) надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого попереднім підпунктом;
- 5) врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, вказаного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку із оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливість громадськості для участі у цій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу планованої діяльності на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту із оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту із оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість подавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення на стадії звіту зі оцінки впливу на довкілля буде повідомлено у оголошенні про початок громадського обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу планованої діяльності на довкілля.

Протягом 20 робочих днів з дня офіційного оприлюднення цього повідомлення на веб-сайті Єдиного реєстру із оцінки впливу на довкілля громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 31

звіту з оцінки впливу на довкілля.

Подаючи такі зауваження і пропозиції вкажіть унікальний номер, присвоєний справі щодо планованої діяльності при реєстрації цього повідомлення у Єдиному реєстрі із оцінки впливу на довкілля (зазначений у шапці повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень та пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені у Реєстрі та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що подають зауважень і пропозицій, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання при підготовці звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, враховати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані в процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14.Рішення про провадження планованої діяльності

Згідно чинного законодавства України рішенням про провадження даної планованої діяльності буде

_____

_____

_____

(вид рішення, згідно частини 1 статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що

видається

_____

_____

_____

(орган, до повноважень якого належить прийняття цього рішення)

15. Усі зауваження та пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля необхідно надсилати до

_____

_____

_____

(найменування уповноваженого органу, адреса, телефон та контактна особа)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 32

ДОДАТОК Е

Обсяг досліджень та рівень деталізації інформації щодо плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

Варіант 1 – наявні зауваження пропозиції громадськості та уповноважених органів

Обсяг досліджень та рівень деталізації інформації щодо планової діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля ДП «Адміністрація морських портів України» в особі філії «Дельта-лоцман»

З дня офіційного оприлюднення офіційного зазначеного Повідомлення про планову діяльність до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України надійшли такі зауваження та пропозиції від громадської організації «Українська природоохоронна група».

Пропонується включити до Звіту з ОВД наступне:

1. Деталізувати місце провадження планової діяльності та розташування основних об'єктів цієї діяльності на топографічній основі:
  - На великомаштабній топографічній карті;
  - На вивішеному з генплану території;
  - На супутниковому знімку високої роздільної здатності.
2. Деталізувати технічні характеристики планової діяльності, зокрема:
  - Координати меж каналу, виконання днопоглиблювальних робіт;
  - Детальний опис зони днопоглиблювальних робіт: проєктивна площа, очікувані профілі глибини по завершенню розробки;
  - Інформація про технічний стан.
3. Провести польові дослідження із залучення фахових науковців
4. Оцінити сукупний вплив планової діяльності на стан видів флори і фауни, біотичне і ландшафтне різноманіття.

Варіант 2 – відсутні зауваження пропозиції громадськості та уповноважених органів

Обсяг досліджень та рівень деталізації інформації щодо планованої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля при проектуванні і будівництві залізничних вузлів і вокзалів

З дня офіційного оприлюднення офіційного зазначеного Повідомлення про планову діяльність до Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації не надійшли зауваження та пропозиції від жодної громадської організації та уповноваженого органу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 33

ДОДАТОК Ж

Форма оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

_____

_____

(унікальний номер, присвоєний справі щодо планованої діяльності при реєстрації повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля)

Оголошення

про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, вказаної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

_____

_____

_____

_____

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 34

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові громадянина-підприємця, ідентифікаційний код, паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий) громадянина-підприємця, місцезнаходження юридичної особи або місце проживання громадянина-підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону).

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

(найменування уповноваженого органу, адреса, телефон та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань.

5.1. Тривалість громадського обговорення становить ___ робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (вказується у шапці оголошення) та надання громадськості доступу до звіту із оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, що передається для видачі висновку про оцінку впливу на довкілля.

5.2. Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження чи пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із занесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

5.3. Громадські слухання 1 відбудуться _____

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 35

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

5.4. Громадські слухання 2 відбудуться _____

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Державний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

(вказати назву органу, адресу, телефон та контактну особу)

7. Орган, до якого направляються запитання, зауваження чи пропозиції, та строки подання запитань, зауважень і пропозицій

(вказати назву органу, поштову та електронну адресу, телефон та контактну особу)

Запитання, зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

8.1. Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на _____ аркушах.

8.2. _____

8.3. _____

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 36

8.4. _____
_____

(вказати усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

8.5. _____
_____

8.6. _____
_____

(вказати іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, вказаного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

(назва підприємства, установи, організації, адреса, дата з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 37

ДОДАТОК 3

Титульний лист Звіту з оцінки впливу на довкілля

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»

ФІЛІЯ «ДЕЛЬТА-ЛОЦМАН» ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»

вул. Лєвіна, 27, м. Миколаїв, 54001 | тел.: +38 (0512) 50-09-01, факс: +38 (0512) 50-09-00
office@delta.ukra.gov.ua | www.ukra.gov.ua | Код ЄДРПОУ 38728507

ЗВІТ

З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

планованої діяльності "Реконструкція Бузько-Дніпровсько-Лиманського каналу (БДЛК), Миколаївська область. Забезпечення безпечного руху суден цілодобово в одніобічному режимі"

20209306655

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

В.о. Начальника філії
«Дельта-лоцман» ДП «АМПУ»

В.О. Сіквенюч

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 38

ДОДАТОК К

Звіт про громадське обговорення

Суб'єкт господарювання
код ЄДРПОУ / ідентифікаційний код
місцезнаходження юридичної особи
та місце провадження діяльності
фізичної особи - підприємця
(поштовий індекс, адреса)
реєстраційний N _____
у Єдиному реєстрі з оцінки впливу на
довкілля

_____ (номер та дата складення звіту про громадське обговорення)

ЗВІТ ПРО ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ планованої діяльності

_____ (назва планованої діяльності)

На виконання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»

_____ (уповноважений орган)

підготував звіт про громадське обговорення планованої діяльності, щодо якої здійснюється процедура оцінки впливу на довкілля відповідно до законодавства.

1. Відомості про оприлюднення документів про плановану діяльність уповноваженим органом на вебсайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля:

1) повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, оприлюднено на вебсайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) _____ року;

2) оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля оприлюднено на вебсайті Реєстру _____ року;

3) звіт з оцінки впливу на довкілля (далі - Звіт з ОВД) та інші документи, надані суб'єктом господарювання, оприлюднено на вебсайті Реєстру _____ року.

2. Відомості про оприлюднення документів про плановану діяльність суб'єктом господарювання в друкованих засобах масової інформації та на дошках оголошень:

1) повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, опубліковано у _____ від _____ року N ____
(назва друкованого видання)

та у _____ від _____ року N ____
(назва друкованого видання)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 39

2) оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД опубліковано у _____ від _____ року N _____
(назва друкованого видання)

та у _____ від _____ року N _____
(назва друкованого видання)

3) повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, розміщувалось на дошках оголошень (підтвердженням факту розміщення є фотофіксація);

4) оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД розміщувалось на дошках оголошень (підтвердженням факту розміщення є фотофіксація).

3. Перелік матеріалів, наданих на розгляд, які розміщувалися у місцях, доступних для громадськості:

_____
(звіт з оцінки впливу на довкілля, а також інші матеріали, надані на розгляд громадськості)
у приміщенні уповноваженого органу:

_____
(найменування органу, місцезнаходження)

у приміщенні органу(ів) місцевого самоврядування відповідної(их) адміністративно-територіальної(их) одиниці (одиниць), що може(уть) зазнати впливу планованої діяльності:

_____
(найменування органу/органів, місцезнаходження)

а також в інших загальнодоступних місцях, визначених суб'єктом господарювання (за наявності): _____
(адреса)

4. Кількість громадських слухань, проведених протягом строку громадського обговорення планованої діяльності _____ (у разі проведення):

громадські слухання з обговорення Звіту з ОВД планованої діяльності відбулися _____ року о _____ годині, у приміщенні _____
(адреса)

Якщо представники громадськості не з'явилися на громадські слухання, проведення яких було заплановано на _____ року о _____ у приміщенні _____ за адресою: _____, складається акт про неявку представників громадськості під час проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля.

* Примітка: відповідно до частини 21 статті 17 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання, передбачені статтею 7 цього Закону, не проводяться і на дати, що

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 40

припадають на цей період, не призначаються.

5. Громадське обговорення планованої діяльності на всіх стадіях процедури оцінки впливу на довкілля:

громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, тривало _____ робочих днів від дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, та було розпочато _____ і завершено _____;

громадське обговорення Звіту з ОВД розпочалось _____, тривало _____ робочих днів та було завершено _____.

6. Перелік отриманих письмових зауважень і пропозицій, які надійшли від громадськості під час проведення громадського обговорення:

Таблиця врахування наданих зауважень та пропозицій громадськості, отриманих протягом строку громадського обговорення (за наявності)

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові (для фізичних осіб), а також найменування (для юридичних осіб) особи, що подає зауваження і пропозиції*	Зміст зауваження чи пропозиції	Інформація про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій

7. Опис процедури громадського обговорення із громадськістю інших держав у разі проведення транскордонної оцінки впливу на довкілля:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 41

Додатки:

- Усі докази оприлюднення та розміщення документів, надані суб'єктом господарювання, згідно з пунктами 2, 3.
- Матеріали відповідно до пункту 6.
- Акт про неявку представників громадськості під час проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля / Протокол громадських слухань з усіма додатками з посиланням на аудіо- та/або відеозапис громадських слухань (за наявності), а саме:
  - Журнал (відомість) реєстрації учасників громадських слухань;
  - Журнал (відомість) реєстрації виступів учасників громадських слухань;
  - Журнал (відомість) реєстрації письмових зауважень та пропозицій, що надійшли протягом громадських слухань.

(керівник структурного підрозділу з оцінки впливу на довкілля уповноваженого органу)

(підпис)

(власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 43

(обґрунтовується допустимість провадження планованої діяльності / обґрунтовується її недопустимість)

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

---

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

---

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення трансграничного впливу планованої діяльності, * а саме:

---

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів **:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 44

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля**, а саме:

---

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу**, а саме:

(зазначається порядок, строки та вимоги до здійснення моніторингу)

---

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування**, а саме:

(зазначаються строки та обґрунтовується така вимога)

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

_____
(керівник структурного підрозділу з оцінку впливу на довкілля уповноваженого органу)

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

_____
(керівник уповноваженого територіального /заступник керівника уповноваженого центрального органу)

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 45

ДОДАТОК М

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у курсовій роботі з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
КНИГИ: ОДИН АВТОР	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О.О. Міжнародне приватне право: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В.Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В.Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.): монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика: навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н.В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А.В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л.І. Релігієзнавство: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О.В. Професійна свідомість керівника: навч. посіб. Київ: Талком, 2016. 340 с.
ДВА АВТОРИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н.Е., Марченко О.В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади: монографія. Харків: Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т.І., Калюжна Ю.В. Банківські операції: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т.І., Кожуховська Л.П. Філософія науки й управління освітою: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О.С., Кисильова І.Ю. Фінанси: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л.А., Волков В.П. Виробничий менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О.І., Гура Т.Є. Психологія управління соціальною організацією: навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 46

ТРИ АВТОРИ	<p>1. Аніловська Г.Я., Марушко Н.С., Стоколоса Т.М. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2015. 312 с.</p> <p>2. Городовенко В.В., Макаренков О.Л., Сантос М.О. Судові та правоохоронні органи України: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 206 с.</p> <p>3. Кузнецов М.А., Фоменко К.І., Кузнецов О.І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності: монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.</p> <p>4. Якобчук В.П., Богоявленська Ю.В., Тищенко С.В. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2015. 476 с.</p>
ЧОТИРИ І БІЛЬШЕ АВТОРІВ	<p>1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України: станом на 10 жовт. 2016 р. /К.І. Беліков та ін.; за заг. ред. О.М. Литвинова. Київ: ЦУЛ, 2016. 528 с.</p> <p>2. Бікулов Д.Т, Чкан А.С., Олійник О.М., Маркова С.В. Менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>3. Операційне числення: навч. посіб. /С.М. Гребенюк та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 88с.</p> <p>4. Основи охорони праці: підручник /О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ: ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>5. Клименко М.І., Панасенко Є.В., Стреляєв Ю.М., Ткаченко І.Г. Варіаційне числення та методи оптимізації: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 84 с.</p>
АВТОР(И) ТА РЕДАКТОР(И)/УПОРЯДНИКИ	<p>1. Березенко В.В. PR як сфера наукового знання: монографія / за заг. наук. ред. В.М. Манакіна. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>2. Бутко М.П., Неживенко А.П., Пепа Т.В. Економічна психологія: навч. посіб. / за ред. М.П. Бутко. Київ: ЦУЛ, 2016. 232 с.</p> <p>Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / за ред. І.І. Дахна. Київ: ЦУЛ, 2015. 560 с.</p>
БЕЗ АВТОРА	<p>1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016): ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с.</p> <p>2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с.</p> <p>3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.</p>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 47

	<p>4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p> <p>7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.</p> <p>8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с.</p> <p>9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.</p> <p>10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с.</p> <p>11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття /упоряд. В. Агеєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.</p>
<p>БАГАТОТОМНІ ВИДАННЯ</p>	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.</p> <p>4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред.</p>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 48

	<p>Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p>
АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Группы інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>
ДИСЕРТАЦІЇ	<p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>6. Про Концепцію вдосконалення інформування</p>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 49

	<p>громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
АРХІВНІ ДОКУМЕНТИ	<p>1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
ПАТЕНТИ	<p>1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
ПРЕПРИНТИ	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН</p>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 50

	України, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
СТАНДАРТИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
КАТАЛОГИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 51

	персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: КНИГИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М. А. Імплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 4. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ (ТЕЗИ, ДОПОВІДІ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Кононенко Н. Методологія толерантності в системі суспільних відносин. <i>Формування толерантного свідомості в суспільстві</i> : матеріали VII міжнарод. антитерорист. форуму (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Київ, 2011. С. 145–150. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 52

	<p>практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i>: матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ДОВІДКОВОГО ВИДАННЯ	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i>: словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ПРОДОВЖУВАНОГО ВИДАННЯ	<p>1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонки за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ (ЖУРНАЛУ, ГАЗЕТИ)	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/4/101.00.1/Б/ОК27- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 53 / 53

	<p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	<p>1. Влада очима історії: фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>